

Vestbredden

En annerledes måte å bo på

Foto: Anita Hillestad

1999- 2004

HISTORIKK

Boligaksjonen hadde siden 1997 jobbet for at den forlatte bygården Hausmannsgate 40 skulle kunne taes i bruk som straks-boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Etter lang tids arbeide ovenfor både staten og Oslo kommune ble forslaget, i januar 1999, omsider brakt til høring i stortingets kommunalkomite.

Samme måned ble saken lagt frem for daværende kommunalminister Eldbjørg Løwer i stortingets spørretime, av stortingsrepresentant Karin Andersen. Statsråd Løwer uttalte seg positiv til forslaget, under den forutsetning at tiltaket skulle administreres av kommunen - ettersom det er en kommunal plikt å sørge for tilgang på adekvat bolig.

Det skal ha forekommet et møte mellom byråd Erling Lae og representanter for Statsbygg, hvor også Frelsesarmeen var til stede. På dette møtet skal Statsbygg ha hevdet at det forelå planer for området, på tross av at det verken forlås noen byggesøknad eller reguleringsplansforslag som understøtter dette. Verken Lae eller Oslo kommune har siden vist noe initiativ i saken, selv om huset har vært bebodd siden 4. september 1999.

Når så alle diplomatiske forsøk på å nå en fornuftig løsning var utspilt, anså Boligaksjonen seg tvunget til å gå til direkteaksjon for å bære saken frem. Etter noen måneders hektiske forberedelser

Foto: Anita Hillestad

var husokkupasjonen Hausmannsgate 40 et faktum. Aksjonistene innså at det var avgjørende å unngå det stereotype husokkupant stampelet, i form av den famøse Skippergata-okkupasjonen. Det ble innført et strengt og avholdt daglige møter, samtidig som det ble jobbet intenst med både

presse og politikere. At Arbeiderpartiets ordførerkandidat Åse Kleveland fant aksjonistene stuereine nok til å komme på stemmejakt bak barrikadene, tyder på at denne linja førte frem. Statsbygg henvendte seg, som forventet, til namretten med begjæring om en midlertidig forføyning, på den

bakgrunn at bygården skulle være kondemnabel. Beboerne, ved advokat Øyvind Solberg, tilbakeviste dette og begjæringen ble trukket. Siden har det ikke foreligget noen rettskraftig sak mot beboerne i Hausmannsgate 40.

Senere fikk aktivistene også innpass hos statsråd Odd Einar Dørum, med håp om å forhindre en eventuell politiaksjon. Statsråden kunne imidlertid ikke love annet enn å bringe saken frem med sin støtte, under den forutsetning at Boligaksjonen ikke brukte dette i media. Samtalen med Dørum synes likevel å ha hatt effekt, i og med at daværende Arbeids- og administrasjonsminister, Laila Dāvøy, gav beboerne amnesti til påsken 2000 og ba Statsbygg se på mulighetene for ordnede leieforhold. Konfrontert med dette har regionsdirektør Steinar Ofstad hevdet at bygården ikke var egnet for utleie slik den da stod.

Denne påstanden stiller Ofstad i et noe underlig lys, i og med at Statsbygg ikke hadde noen betenkeligheter med å leie ut Hausmannsgate 34, hvor tilstanden var langt dårligere enn i nr. 40. Hvorfor det i denne sammenheng ikke ble gjort ytterligere forsøk på dialog mellom Oslo kommune og Statsbygg, i en sak som har mottatt støtte fra statsrådene Løwer og Dāvøy, er en sak byrådsleder Erling Lae best kan svare for selv. likevel har beboerne holdt til i Hausmannsgate 40 i over 4 år, med eiers fulle viten og dermed også stillerende samtykke, uten å bli verken avkrevd husleie eller pålagt andre plikter. Nå som Oslo kommune har kjøpt den samme bygården, mener beboerne at dette er et kjøp som forplikter.

DUGNAD OG FELLESMIDDAG

Helt siden bygården ble okkupert har felles bespising vært en viktig del av strukturen i Hausmannsgate 40. Først av ren nødvendighet, men etter hvert mer og mer som en måte å bevare og styrke fellesskapsfølelsen. Fellesmiddager har gjerne gått hånd i hånd med store dugnader og andre sosiale begivenheter. Uten utstrakt dug-

nadsinnsats hadde beboerne ikke maktet å sette bygården i den stand den er i i dag. Uten bruk av innleid arbeidskraft har man også redusert de økonomiske utleggene til et minimum. En annen effekt av dugnadsarbeidet er spredning og ervervelse av håndverks kunnskap som har gitt beboerne en samlet kompetanse langt utover et ordinært borettslag.

ALLMØTET OG SAMVIRKET

Allmøtet som i den første tiden ble holdt daglig, har siden huset ble okkupert fungert som beboernes felles beslutningsorgan. De siste årene har allmøtet vært en ukentlig hendelse, og har spilt rollen som alt fra konfliktråd til rene sosiale sammenkomster. I og med at beboerne selv er en sentral del av beslutningsprosessen utviser disse langt større forståelse for de bestemmelser som blir gjort, enn hva vanlig er i ordinære borettslag. Denne inkluderendestyreformene har også hatt positiv effekt i forbindelse med dugnader, hvor beboerne møter av engasjement, fremfor plikt.

Ut i fra de gode erfaringene rundt allmøtet har beboerne stiftet et boligsamvirke. Formålet med å danne den type juridisk enhet er å lette dialogen med myndighetene, i tillegg til å ytterligere formalisere beboernes tilknytning til bygården. Boligsamvirket Vestbredden har siden tilsluttet seg AktBo, som et frittstående lokallag, og er gjennom AktBo i samtaler med husbanken vedrørende finansiering av en eventuell ervervelse av bygården. Dette forutsetter selvsagt at eier er interessert i å avhende eiendommen til beboerne.

HAUSMANNSGATE VENNEFORENING

Hausmannsgate venneforening ble stiftet senhøstes 2003. Hensikten var å styrke samarbeidet mellom beboerkollektivet Vestbredden i Hausmannsgate 40 og kunstnerkollektivet Hausmania, ettersom begge parter i utgangspunktet har en felles ide om hva de vil gjøre med området. Stiftelsen har til hensikt å ivareta interesser som favner både Hausmania og Vestbredden når det gjelder videre planer for området. Og organet er også ment som et felles ansikt for å få innpass i de forhandlingene politikerne foretar. De vil på denne måten få frem at kap-

per man armen hos den ene, blør den andre i hjel, eller er iallefall tvunget til å foreta en omfattende operasjon ingen vil dra nytte av. Venneforeningen avholder møter en gang i uka hvor de diskuterer videre planer for området. Rett før jul besluttet styret å legge inn bud på eiendommen på

den symbolske summen av kr. 1. Statsbygg godtok ikke budet. Foreningen har også jobbet iherdig for å få politikerne til å avhende eiendommen til brukerne, uten foreløpige resultat.

AKTBO OG BOLIGAKSJONEN

Etter en rekke husokkupasjoner og andre markeringer i Oslo, fattet bystyret 13.12.2000 verbalvedtak B.27, hvor det het at:

«Bystyret ber byrådet åpne for forsøksprosjekt for ledige kommunale leiligheter det ikke er budsjettmidler til å rehabilitere på grunn av omfattende skader, og la disse leies ut i en tidsavgrenset periode mot at leietakere får kr 0 i husleie mot rehabilitering innenfor angitt tidsfrist.»

Enkelte i Boligaksjonen mente det var behov for en juridisk enhet, ettersom myndighetene viste liten vilje til dialog med en løs gruppe aksjonister. Etter et forprosjekt av Cecilie Lystad og Tore Forsberg, finansiert av Kommunaldepartementet, ble Aktbo formelt stiftet 6.mai 2002 med utgangspunkt i nettopp verbalvedtak B.27.

En av grunntankene bak Aktbo er hjelp til selvhjelp og foreningen var ment til å lette den byråkratiske prosessen, samt å legge grunnlag for benyttelse av B.27.

Grunntanken bak Aktbo er ikke enestående i internasjonal sammenheng, i flere andre europeiske land og også i Amerika finnes lignende tiltak for å lette bolig situasjonen i storbyene.

Foto: Anita Hillestad

SVARTLAMON

Svartlamon (oprinnelig kalt Lademoen) består i dag av gammel trehusbebyggelse oppført som arbeiderboliger på midten av 1800 tallet. Allerede etter 2. Verdenskrig begynte myndighetene å diskutere hva man skulle gjøre med området, da det ikke lenger fantes industri i området. Bygningene forfalt delvis ettersom det ikke fantes noen som var villige til å investere i vedlikehold av området. Gradvis begynte unge idealistiske mennesker å se potensialet i området som ligger som en liten perle mellom gammel skipsindustri og togskinner i utkanten av byen. Kampen for å bevare de resterende bygningene i området skjøt for alvor fart på begynnelsen av 90- tallet, og gjennom lange forhandlinger med Trondheim kommune kom man endelig frem til en løsning i 2001. Bystyret gikk med på å regulere området til landets første byøkologiske forsøksprosjekt.

Bystyret opprettet en boligstiftelse, for bydelen, til å forvalte 26 av de totalt 29 tregårdene som befinner seg i området. Boligstiftelsen består av 3 medlemmer fra bystyret i Trondheim og 2 representanter fra Svartlamon beboerforening. Boligstiftelsen leier hus og ubebygde jord av Trondheim kommune.

Beboerforeningen på Svartlamon

Svartlamon beboerforening ble stiftet i 1991 og fungerer som et koordineringsorgan for beboerne. Beboerforeningen har en hundre prosent flat struktur hvor alle har lik rett til å ytre sine meninger. Foreningsmøter holdes en gang i måneden, og det jobbes etter konsensusprinsippet.

Under beboerforeningen, finnes fem forskjellige nabolag som holder egne interne nabomøter etter behov. Hvert hus har en representant med i FLYKO (flytte og koordinerings gruppa på svartlamon) som jobber med tildeling av boliger, og interne bytter hos beboerne.

Begrepet “å bo seg i hjel” er utradert på Svartlamon. Husleiene er svært lave ettersom området er bebodd av mennesker som enten har sett seg lei på å betale høy leie, er fattige kunstnere, eller har generelt dårlig råd. All husleie går til drift av stiftelsen, interne prosjekter, oppussing av området eller andre essensielle ting. På denne måten kan beboerne se et direkte resultat av de pengene de betaler inn i husleie, og motivasjonen vokser dermed også til forskjell om man hadde sett de forsvinne inn på en fremmed bankkonti.

<http://www.svartlamon.org>

RADICAL ROUTES

Radical routes sprang ut av en gruppe uavhengige co-operativer, bestående av individer med et felles ønske om å kjøpe bygninger hvor de kunne drive sine idealistiske prosjekter. Når entusiasmen tillot ble det arrangert seminarer rundt temaet «hvordan danne et samvirke». Da nettverket i 1988 tok navnet «Radical Routes» ble det også besluttet å komme sammen fire ganger årlig, for sosialt samvær og å ta avgjørelser i felles anliggender. I 1991 antok Radical Routes form av en paraply organisasjon, ett samvirke mellom samvirker, hvilket gjorde det mulig å akkumulere kapital gjennom et nasjonalt investerings opplegg. Inntill dette hadde hvert samvirke selv skaffet til veie midler gjennom venner, støttespillere og andre co-operativer. Nå kunne medlems gruppene låne penger av nettverket, via en sentral enhet, for å dekke presserende behov og andre ærverdige formål. Denne felles finansielle «rygggraden» har også bidratt til konsolidere fellesskapet og tok i 1999 navnet «Rootstock». I motsetning til andre finansinstitusjoner kjenner Rootstock sine kunder og prosjektet kan vise til 100% oppdekning av

Foto: Osama Bin Laden

utlånte midler. Fra 1992 til 2002 hadde nettverket således forestått lån på til sammen 535 000 pund. Likevel må ikke Radical Routes ansees som verken en veldedig eller kommersiell organisasjon. Gruppene som tilknytter seg nettverket forventes å bidra med både tid og kapital etter evne. Radical Routes støtter idealet om at folk selv skal styre sin bolig og arbeidssituasjon gjennom samvirkeprinsippene, men nettverket støtter spesifikt radikale samvirker som motsetter seg det hierarkiske kapitalsystemet og dets utnyttelse av penger som maktmiddel. Nettverket støtter også eksplisitt grupper med ett uttalt økologisk standpunkt og basis i «grasrot» organisering.

Den daglige driften av Radical Routes finansieres av donasjoner og tjenestebetaling fra medlems samvirkene. Alle medlemsgruppene må delta i driften av Radical Routes, de må bedrive aktiviteter som er i tråd med nettverkets prinsipper og være fullt involvert i beslutningsprosene som foregår etter konsensusprinsippet. Et forslag blir presentert medlemsgruppene i forkant av et kvartalsmøte, hvorpå det forsøkes å oppnå enighet. I tilfeller der enighet ikke oppnås kan forslaget stilles på nytt til neste sammenkomst, dersom motsetningene fortsatt ikke er overkommelige kan flertallsdiktaturet implementeres ved det påfølgende allmøte. Siden oppstarten av Radical Routes har kun tre saker gått til avstemming.

Noen medlems samvirker:

Brambles

Brambles består av to hus, med tilliggende hage og en froskedam, i ett økonomisk svakt område av Sheffield. Boligsamvirket har eksistert i over ti år og vert hjem for rundt 60 individer. Brambles gir beboerne ett trygt sosialt nettverk, i tillegg til å utgjøre et viktig ressurs og informasjonssenter for aktiviteter i nærområdet.

Cornerstone

Cornerstone ble etablert 1993 og består av to Victorianske bygninger i chapeltown, Leeds. Kollektivet er hjem for rundt tolv personer og ett varierende antall gjester. Medlemmene av

Cornerstone samvirket jobber med miljø og dyrevern, fredsarbeid, okkuperte sosiale-sentre og sosial rettferdighet. Tre av medlemmene livnærer seg gjennom trykkeriet «Footprint workers co-op», som er lokalisert i den ene bygningen og også fungerer som trykkeri for diverse Radical Routes publikasjoner.

Foto: Anita Hillestad

Equinox

Equinox ble etablert i 1995 for å skape ett ressurs-senter og en stabil bosituasjon for aktivister. Medlemmene er involvert i miljøvern arbeid og har derfor stort fokus på by-økologi og gjenvinning/gjenbruk av materialer. Kollektivet er hjem for syv beboere, som også har gjort plass til verksted for snekker-arbeid, i tillegg til sykkel og svei-severksted.

The Hive

The Hive oppstod på puben «the Beehive Inn», blant en gruppe individer som hadde sett seg lei på dårlige boforhold under griske gårdeiere. I 1997 mottok samvirket lån fra både «Ecology Building Society» og Radical Routes, hvilket resulterte i kjøp av ett sterkt nedslitt hus Manningham. Siden den gang har mye tid og engasjement blitt lagt i å sette bygningen i en rimelig stand. The Hive huser nå også redaksjons-kollektivet for nyhetsbrevet «Radical Rumours».

Talamh

Talamh, som er gælisk for jord, har tilhold i et skotsk gårdshus fra 1700-tallet, omkranset av 12,5 hektar jord, skog og en innsjø. Talamh promoterer

en ansvarlig livsførsel og gir enkeltindivider adgang til både jord og andre resurser. Kollektivet tar gjerne i mot gjester som er villige til å arbeide for kost og losji. Det finnes også rom for betalende gjester som ikke ønsker å arbeide.

Kollektivet fører kurs som strekker seg fra selvbygging til Shiatsu, og de har videre planer for et besøks og informasjonssenter, en økologisk landsby og vindmøller for å skape miljøvennlig energi.

<http://radicalroutes.org.uk>

URBAN HOMESTEADING ASSISTANCE BOARD (UHAB)

UHAB ble startet i 1973, med formål å fremme innovative løsninger på den tidens boligkrise i New York. I en tid da myndighetenes politik var å rive og flytte “problemet” vekk, propaganderte UHAB for en annen løsning. Hovedtanken var at ved å gi beboerne eiendomsrett, og derfor en langsiktig interesse i nrområdet, ville disse også ønske å sette det i stand.

Grunnleggerne av organisasjonen var en gruppe unge arkitekter og aktivister, med base i nedre Harlem. Allerede i UHABs tidlige fase kom bosettere fra hele byen til organisasjonen for å søke hjelp til å sette kondemnabile leiegårder i beboelig stand.

Organisasjonen jobbet også tett opp mot lokale politikere som viste forståelse for den voksende interessen for urban bosetning. Og innen få år så New Yorks “Division of Alternative Management Programs” dagens lys, hvilket skulle komme til å både legalisere og delfinansiere ett vidt spekter av selvstyrte bolig-løsninger.

Etterhvert som ting kom i ordnede former skulle også UHABs rolle komme til å forandres. Det ble snart tydelig at det kreves mer enn murstein og sement for å skape et levedyktig nrområde. Organisasjonen knyttet til seg ny kompetanse og kunne raskt tilby folk kurs i hvordan å drive sine selvstyrte bolig samvirker. Med større innsikt i den organisatoriske prosessen økte samvirkene sin byråkratiske selvtillit og økonomiske innsikt. Dette skapte også muligheten for enkelte lønnete stillinger og ansorte til deltagelse i lokalsamfunnet.

I over to ti-år har UHAB, i samarbeid med bymyndighetene, utviklet to spesifikke tiltak for å løse boligproblemet i New York. Dette er “Urban

Homesteading program” som gir beboere muligheten til å gjøre krav på forlatte og neglisjerte leiegårder, og “Tenant Interim Lease program” som åpner for overtagelse av bygninger som er i byens eie.

TIL forutsetter at beboerne danner en forening som søker om å overta eierskapet. I løpet av en prøveperiode kurser UHAB beboerne i økonomistyring, vedlikehold og demokratisk beslutningsprosess. I denne perioden må beboerne betale leie og levere et oversiktlig regnskap, samt forestå mindre reparasjoner av egen lomme, for å bevise at de er skikket til å selv ta vare på bygningen og føre en forsvarlig økonomi. Dersom samvirket gjør en god jobb kvalifiserer det til rehabilitering av hver enkelt leilighet for en sum opptil 50000 dollar.

Ikke minst gir dette programmet beboerne rett til å kjøpe sine leiligheter for 250 dollar stykket.

I 2002 kunne UHAB skilte med over 1000 boenheter, fordelt mellom 40 bygninger og er nå en av New Yorks største non-profit organisasjoner innen boligsektoren. Formålet er å assistere beboere i nedslitte offentlig og privat eide leiegårder til å bli selveide, samt grupper av «bosettere» som ønsker å erverve og rehabilitere en forlatt bygning. I tillegg tilbyr UHAB også en rekke lavkost tjenester, så som for eksempel gruppeforsikring som dekker brann og ansvar, juss tjenester og månedlig regnskapsføring.

www.uhab.com

BERLIN

Berlin har i flere tiår vært en av de byene som i Europa har hatt en utbredt husokkupasjons kultur. I dag finnes få slike hus, ettersom de som en gang var i dag har blitt legalisert.

Det hele startet i Kreuzberg, en Vest-Berlinsk bydel på begynnelsen av åtti tallet. Ettersom okkupanter og myndigheter hadde visse kommunikasjons problemer, ble det opprettet et sosialt selvhjelps program fra myndighetenes side. Dette programmet gikk ut på å gi besetterne ansvar og innflytelse. For å kunne motta penger fra dette sosiale selvhjelps programmet måtte man oppfylle en rekke kriterier, en av de var blant annet at man var boligløs, et annet at pengene man mottok skulle gå til oppussing av de gårdene man hadde besatt og få disse inn i lovlige og ordnede forhold. Det var

mange som tilsluttet seg dette programmet, og mange tidligere okkuperte gårder fikk kontrakter med byen. Ettersom byen etter hvert gikk bankerott eksisterer ikke dette programmet lenger, men det gjorde sitt til at mange av de okkuperte gårdene i Kreuzberg området ble legalisert.

Den helt store okkupasjons bølgen nådde likevel ikke Berlin før på begynnelsen av 90 tallet. Situasjonen i byen var da å anse som svært prekær. Etter murens fall sto flere hundre bygårder tomme, på grunn av manglende midler til vedlikehold og oppussing. Flere hundre bygårder ble okkupert på Øst Berlinsk side, og i begynnelsen forsøkte de samlet å føre en felles dialog med myndighetene i byen. Ettersom byen var i et politisk maktvakuem, og omfanget av husokkupasjoner var av en enorm art, viste dette seg å være en umulig oppgave. Myndighetene ville ikke under noen omstendigheter gå inn i dialog med en samlet okkupasjonsbevegelse, heller ikke ville de gi denne samlede gruppen kontrakter. Det som skjedde var at man etter hvert begynte å forhandle med enkelte hus. Noen begynte disse forhandlingene umiddelbart, andre kom aldri i gang før de ble kastet ut. Hos noen gikk disse forhandlingene ut på å benytte seg av det sosiale selvhjelps programmet som tidligere hadde vært benyttet i Kreuzberg, hvor hvert enkelt hus mottok midler til oppussing fra byen. Andre steder igjen mottok okkupantene penger for å flytte fra gårdene.

For å lette dialogen med myndighetene, ble det utover 90- tallet opprettet en rekke forskjellige paraplyorganisasjoner som hadde til hensikt å skaffe til veie lån og midler for legalisering av de okkuperte husene. En av disse organisasjonene er i dag kalt SOG (Selbstverwaltete Ostberliner GenossInnenschaft). Organisasjonen ble dannet i 1995 og skaffet til veie kapital på den måten at hvert enkelt medlem betalte en engangs sum på 5000 kr. Den eneste reelle hensikten med SOG er å skape et mellomledd som kan forhandle med myndighetene. Når det gjelder det finansielle er dette hvert enkelt hus sin egen oppgave, og det fungerer slik at regnskap for huset, utgifter til lån, materiell, osv. går gjennom SOG som igjen formidler videre til myndighetene. Hvert hus har også en egen gruppe som driver forvaltningen av huset, da dette ikke gjøres av SOG. Selv om diskusjonene var mange, og mange hadde betenkeligheter med å danne slike organisasjoner, ble det likevel gjort

ettersom man kom frem til at dette var eneste mulige måte for husene til å overleve. Et av disse husene er i dag Rigaer st. 83 som ligger i den Øst-Berlinske bydelen Friedrichshain. Huset meldte seg inn i SOG i 1996 og startet umiddelbart forhandlinger med myndighetene. Disse gikk etter hvert ut på at beboerne fikk en mulighet til å kjøpe huset, mot at det skulle foretas en total renovering av bygningen. Ettersom beboerne selv ikke hadde midler til å gjøre dette, forhandlet SOG derfor frem en avtale om lån til kjøp og oppussing. Lånet landet etter hvert på den nette sum av 24 millioner kr. som skulle tilbakebetales gjennom 25 år fordelt på 40 personer. Det lå også i avtalen at kommunen på sin side skulle betale alle rentene på lånet gjennom de 25 årene, og det gis også tilskudd ved siden av dette lånet. Tilskuddet avhenger da av hvor mye som faktisk blir gjort av oppussingsarbeidet.

INTERN STRUKTUR I SOG

Den interne strukturen i organisasjonen jobber under konsensus prinsippet hvor allmøtet er organisasjonens høyeste organ. Organisasjonen har ikke ulik styreform som den AktBo her i Oslo fører. En gang i året velges et hoved styre, innenfor her velges flere eksterne arbeidsgrupper som for eksempel sosial gruppe og finansiell gruppe. Hvert hus har en representant i styret. En gang i måneden holdes et allmøte, hvor naturlig nok alle som er medlem kan møte opp.

Organisasjonen jobber etter konsensus prinsippet, og det kan naturlig nok ta lang tid før man kommer frem til enighet. For å lette denne prosessen sendes innkalling med dagsorden ut god tid i forveien, og interne problemer i husene løses på husenes egne allmøter.

Hvert enkelt hus har kontrakt med SOG som igjen har kontrakt med myndighetene. Det er SOG som eier huset, og i teorien kan SOG gå inn å ta selvstyret fra huset om det ikke oppfyller de krav som er satt.

Det finnes liknende organisasjoner som SOG i hele Berlin, og det er en svært vanlig måte å forvalte tidligere okkuperte hus i byen på. Den dag i dag finnes kun ett delvis okkupert hus i Berlin, køpi, i køpenikerstr. Utenom dette er alle tidligere okkuperte hus legalisert gjennom organisering liknende den SOG fører.

Grunnleggende forutsetninger:

Sofanomade, boligløs, kunstner eller uholdbar bosituasjon

« Prosjekt vestbredden» retter seg mot personer som av ulike årsaker er i en beklemmt bosituasjon og ikke har økonomiske midler til å klare seg på det ordinære boligmarkedet. Prosjektet er et tilbud til individer som ønsker å selv forbedre sin egen, så vel som andres livssituasjon, gjennom egen innsats.

Svak økonomi, lavtlønnet, kunstner eller uten arbeid

« Prosjekt vestbredden» retter seg mot personer som har en generelt svak økonomi. Det være seg fordi denne er uten arbeid eller fast ansettelse, er i et lavtlønnet yrke, sultende kunstnere, eller av andre årsaker har begrenset tilgang på økonomiske midler.

Samfunns engasjement og idealistiske interesser

Ettersom «prosjekt vestbredden» er et idealistisk foretagende er det å forvente at beboerne støtter de solidariske og ikke-kommersielle prinsipper. Det bør også være en forutsetning at potensielle beboere ønsker å engasjere seg i lokalmiljøet på et idealistisk grunnlag.

Langvarig boforhold

Det er en fordel at potensielle beboere ønsker et langvarig boforhold. Dette skaper en stabil bosetting, bestående av individer med langvarige interesser i nærmiljøet.

Grunnleggende prinsipper:

Lokal demokrati og konsensus

I boligsamvirket vestbreddens vedtekter inlemmes automatisk alle beboere over 16 år i styret. Dette for å skape størst mulig enighet om en gitt sak, ved full innsikt og deltakelse i beslutningsprosessen, hvilket igjen bør gi et godt grunnlag for at bestemmelser etterfølges.

En slik inkluderende styreform bør også kunne skape en økt ansvarsfølelse og forståelse av demokratiske prinsipper.

Kollektivt ansvar og dugnad

Forskjellige verv i samvirket bør i størst mulig grad gå på rundgang mellom beboerne. Dette for å skape økt organisatorisk selvtillit og forståelse for viktigheten av stabile strukturer, samt innsikt i byråkratiske prosedyrer.

Kollektiv boform og sosial inkludering

Regelmessige fellesmåltider og tett sosialt samspill vil etablere et sterkt tillitsforhold mellom beboerne. Dette vil også skape en økt toleranse for andre individer. Det legges ikke vekt på verken kjønn, alder, religion eller seksuell legning. På grunn av bygårdens planløsning er det nødvendig at flere av enkelte beboere deler både kjøkken, bad og toalett. En av leilighetene brukes som felles kontor og møterom med tilleggende kjøkken og soveplass for midlertidige gjester. Det blir også et felles bad og vaskerom i kjellere. I tillegg driver flere av beboerne et bilsamvirke til felles benyttelse.